

ضمیمه ۳، ویژه‌نامه نقد، زمستان ۱۳۹۱، ص ۴۴) هم گزارش کرده بودم؛ به این شرح که بیت

ایاز غمّری دایم فسوس^۱ گشته دیو
ز مصطفی به تو بر صد هزار گونه ملام
در نسخه خطی جنگ (برگ ۱۵۶) عیناً به همین صورت آمده و مصحح «ملام» را «سلام» خوانده است. همچنان که مصراع اول بیت بعدی هم، در اصل نسخه، به این صورت آمده است:

ایا مخالف ایمان^۲ و راه دین هدی
(یعنی مطابق همان ضبطی که از دیوان نقل کرده‌اند). در این مصراع هم «و راه...» را مصحح «ز راه...» خوانده است.

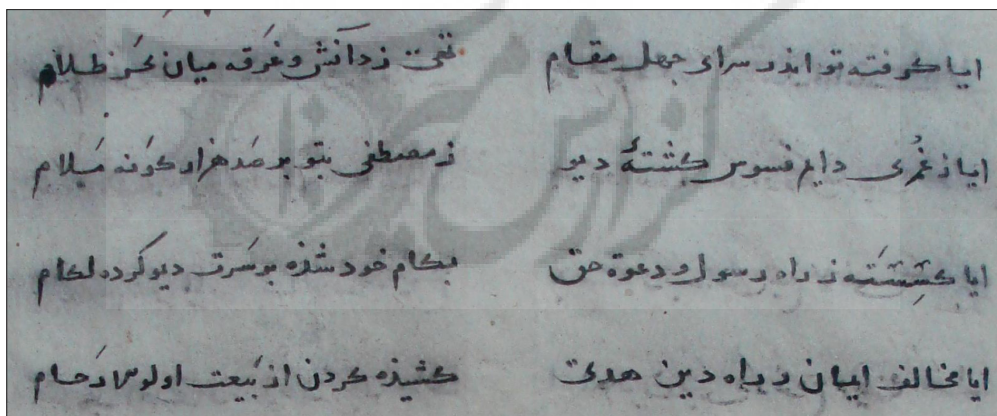
بنابراین، چنان که در تصویر مشخص است، بیت‌هایی که آقای یاری گل درّه صورت درست آنها را از روی دیوان سوزنی نوشته‌اند در خود جنگ هم به صورت درست آمده و خطاها در متن چاپی ناشی از کم‌دقتی مصحح است. البته بعید نیست که در برگ‌های دیگر جنگ عبدالکریم

درباره دو بیت از قصیده منسوب به ناصر خسرو در جنگ عبدالکریم مداح

الوند بهاری

دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی - دانشگاه خوارزمی
alvand.bahari@gmail.com

در شماره پیشین گزارش میراث (ش ۵۶ و ۵۷، صص ۱۵۶-۱۵۸) نوشته‌ای از آقای سهیل یاری گل درّه به چاپ رسیده است درباره قصیده‌ای که کاتب جنگ عبدالکریم مدّاح آن را از ناصر خسرو دانسته و نویسنده آن را در دیوان سوزنی سمرقندی یافته است. متأسفانه، در حروف‌نگاری بسیاری از بیت‌هایی که از جنگ نقل کرده‌اند خطاهایی رخ داده

بیت‌های آغازین قصیده در نسخه خطی جنگ عبدالکریم مدّاح، برگ ۱۵۶

مدّاح خطاهایی در کتابت بعضی شعرها رخ داده باشد؛ اما چون ممکن بود نوشته ایشان موجب قضاوت نادرست خوانندگان شود، نوشتن این چند سطر را ضروری دانستم. در پایان، از آقای یاری گل درّه برای برطرف کردن تردیدها در صحت و سقم انتساب این قصیده به ناصر خسرو، و نیز سایر نوشته‌های سودمندی که از ایشان خوانده‌ام، سپاسگزارم.

۱. در نوشته آقای یاری گل درّه، به جای «فسوس»، «فسون» آمده است (ص ۱۵۷).
۲. در نوشته ایشان، به جای «ایمان»، «اسلام» آمده است (همان).

است. صورت درست آنها را خوانندگان با مراجعه به متن چاپ‌شده جنگ خواهند یافت؛ اما درباره دو بیت از قصیده — که نوشته‌اند در جنگ به صورتی نادرست آمده است و ضبط درست آنها را با توجه به دیوان سوزنی به دست داده‌اند — بد نیست این توضیح اضافه شود که هر دو بیت در اصل نسخه بدون غلط آمده و خطاهای متن چاپی (منبع ایشان) حاصل بدخوانی مصحح است. این موارد را البته در نقد خود بر تصحیح جنگ عبدالکریم مدّاح (گزارش میراث،